

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 3. grudna 1880.

List 49.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilc.

(Dalje.)

O prazniku materinstva preblažene Device Marije, II. nedeljo oktobra. *)

I.

(Coelo Redemptor praetulit.)

Gospod zapustil je nebó
Naročje zvolil Devino.
V človeškem mesu človek bil,
Ljudém enak postal umerljiv.

Rodila nam Devica ta
Rešenja je Daritelja:
V rešenje naše kri je dal,
Terpljenje križa je prestal.

Veseli up sercé navdaj,
Iz njega strah se vmakne naj,
Zročuje ona Sinu vse,
Vse prošnje naše in solzé.

On glas poslušá Matere,
In vsliši prošnje naše vse;
Naj ljubi Mater vsak letó,
K pomoči v sili kliče njo.

Trojici sveti slava naj
Odméva se na vekomaj,
Ker Materi dar'vala je
Prečisti sveto Detice.

Amen.

II.

(Te Mater alma Numinis.)

O Mati Božja slavljená,
Te prosimo, dobrotljiva,
Da v senci varstva svojega
Nas braniš duha hudega.

Pogubil nekđaj nas je bil
Očák, ker v rajú je grešil;
Pa kralj naj vikši Te je zbral
In Matere Ti slavo dal.

V Adama grešni rod, na nas
Oberní mili Svoj obraz;
Po Teb' vtolažen Sin naj nam
Serđit ne bode grešnikam.

Naj, Jezus, slava Ti doni,
Ki se rodil iz Deve si,
Z očetom, z Duhom blaženim,
Na vekomaj preslavljanim.
Amen.

V praznik Čistosti (puritatis) preblažene Device Marije, III. nedeljo oktobra.

(O stella Jakob fulgida.)

O zvezde Jakobove bliš,
Ki bolj ko solnce se žariš,
O lepa zar'ja jutranja,
Bolj kakor svitla zvezdica.

Nebeščanov Te množice,
V obleko belo oblečene,
Pozdravljajo — in vse versté
Na vekomaj slavijo Te.

V češčenje Ti darujejo
Cvetlico, belo lilijo;
Pa bolj, ko bela lilija,
Se čistost Tvoja lesketá.

Prepeva angelov Ti kor,
Njim druží se zemljanov zbor;
Prot nebu glas povzdignimo,
Devici slavo spevajmo.

Naj, Jezus, slava Ti doni,
Ki se rodil iz Deve si;
Z Očetom, z Duhom blaženim,
Na vekomaj preslavljanim.
Amen.

(Dalje sledí.)

*) V nekterih škofijah se obhaja 2. oktobra praznik materinstva („maternitatis“) presv. D. M. . . . Adventu jako primerno so naslednje pesmice. Prest.

Pridiga

o priliki blagoslovljenja podob v prezbiteriju dekanijske cerkve v Ribnici 24. oktobra 1880.

(Konec.)

Mojzesu nasproti na evangelijski strani je podoba sv. Janeza Kerstnika, ki stoji tako rekoč v sredi med starim zakonom, kterega sklepa, in novim, ki ga je označeval ter ljudem že Odrešenika samega pokazal z besedami: „Glejte Jaguje Božje, ki odjemlje grehe sveta“ (Jan. 1, 29). Zato je poleg njega naslikano jagnje, v rokah pa derži palico s križčkom, na kateri stojé zapísane omenjene besede. Pa dasiravno je bil sv. Janez že pred rojstvom posvečen in mu je Gospod sam dal spričevanje, „da ni kakor terat, ki ga veter sim ter tje maje, temuč da je največi med rojenimi od žen“ (Mat. 11, 7. 11.), je vendar v puščavi delal oistro pokoro in je imel oblačilo iz kameljih dlak ter jedel kobilice in divji med. Tem laglje je toraj zamogel ljudstvu oznanovati pokoro, ter z mogočnim glasom klicati: „Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo. Storitite pa vreden sad pokore, ker sekira je že drevesom v korenino nastavljena.“ (Mat. 3, 2. in Lukež 3, 8. 9.) Kadar koli toraj pogledamo podobo sv. Janeza Kerstnika, spominjajmo se njegove pridige, ki naj zbuja tudi nam serca k pokornosti ter jih za Gospoda vnema.

Kar nas je pa Jezus v novem zakonu učil, kar so za njim aposteljni oznanovali, najdemo deloma zapisano v sv. evangelijskih, zato je slikar prav primérno poleg Mojzesa in Janeza Kerstnika naslikal podobe sv. evangelistov z njihovimi pomenljivimi znamenji ali simboli. Ta znamenja so posneta po prikazni, ki jo je vidil prerok Ecehiel (1, 5–14) in jih tudi sv. evangelist Janez v svojem skrivnem razodenju (4, 6–8. et seq.) večkrat omenja. Videl je pa Ecehiel pred veličastjem Božjim podobo štirih živali, ki so bile tako čudovito med seboj sklenjene, da so bile videti kakor ena sama podoba človekova. in je šla vsaka pred svojim obličjem, ne da bi se bile obračale, kadar so hodile. Podoba njih obrazov pa je bila obraz človeški, obraz levov, obraz volovski in obraz orlov. Ker so sv. evangelisti vsaki za se pisali sv. evangelijski, ter šli vsaki svojo pot, pa so vendar med seboj tako sklenjeni, da vsi oznanujejo eno in isto resnico, jim je sv. Cerkev prav primérno pridjala znamenja podobe iz omenjene prikazni.

Najprej zagledamo poleg Mojzesa sv. Janeza Evangelista z deviškimi proti nebu obrnjenim obrazom in podobo orlovo, katero mu je sv. Cerkev pridjala, ker se mu je po izreku sv. Hieronima (Ex libro s. Hier. contra Jovinianum) studilo ostati na zemlji, ter se je v svojem evangelijski oziral proti nebesom in orlu enak povzdignil v nebeške višave spričevavši, da Kristus je pravi Bog, enega bitja in ene nature z nebeškim Očetom. Ob enem pa nas ta orel tudi opominja, da se je naš Zveličar po svojem vstajenju enako orlu povzdignil v nebeške višave ter se povernil v svoje kraljestvo, kjer zdaj sedi na desnici Boga Očeta.

Njemu nasproti poleg sv. Janeza Kerstnika vidimo podobo sv. Matevža s knjigo in peresom v rokah, kar vidimo pri vsih evangelijskih v znamenje njihovih spisov, in s podobo angelja s človeškim obrazom. Sv. Cerkev mu je to znamenje pridjala, ker pričanja svoj evangelijski z bukvami rodú Jezusa Kristusa, ter s tem dokazuje, da je naš Zveličar tudi pravi človek iz rodovine Davidove in rodú Abrahamovega, kteremu je bil Bog obljudbil, da bode Odrešenik rojen iz njegovega rodú in da bodo po njem blagoslovljeni vsi narodi na zemlji.

Tretji evangelist je sv. Lukež, čigar podobo vidimo poleg one sv. Janeza evangelista. Sv. cerkev mu je pridjala podobo volovsko, ker pričanja svoj evangelijski s popisovanjem daritve, ki jo je Caharija opraviljal v temeljnu in med katero se mu je bil prikazal angelj, ki mu je naznanil rojstvo sv. Janeza Kerstnika. Ker je bil pa vol naj glavnejši darovalna živina, ta podoba pri sv. Lukežu tudi še omenja, da so v novem zakonu klavne daritve stare zaveze pojenjale, in da je namesto njih naš dar postal sam Jezus Kristus, ki se svojemu nebeškemu Očetu ni samo enkrat daroval na križu, ampak vsaki dan ponavlja to daritev na altariji pri sv. maši.

Njemu nasproti je četerti evangelist sv. Marka s podobo leva. Ker lev večidel živi po puščavah, po kterih se njegov mogočni glas razlega, pridjala je sv. cerkev njegovo znamenje sv. evangelistu Marku, ki tudi svoj evangelijski pričanja z besedami sv. Janeza Kerstnika: „Glas vpijočega v puščavi, pripravite pot Gospodu!“ (Marka 1, 3.) Lev veljá pa tudi za kralja med zverinjami, ktere s svojo močjó in gibčnostjo prekosuje. Zato nas pa njegova podoba spominja tudi na Kristusa samega, kterega sv. pismo imenuje „leva iz rodú Judovega“ (Raz. 5, 5), in o kterem je že očak Jakob prerokoval: „Juda je mlad lev! Ti, moj sin, si se na rop vzdignil.“ (I. Mojz. 49, 9.) Ta lev je Kristus, ki je premagal smert in pekel, ter zdaj kot kralj „gospoduje od morja do morja in od reke do pokrajini zemlje; pred njim padajo Etiopci in sovražniki njegovi zemljo ližejo, in molijo ga vsi kralji zemlje ter mu služijo vsi narodi!“ (Ps. 71, 8–11.)

Pa Jezus je še mnogo delal in učil, kar ni v sv. pismu zapisano, kar pa nam je za zveličanje treba vediti in verovati. Jezus in aposteljni so to učili ustmeno, sv. cerkveni očetje in učeniki pa so si to zapomnili in nam ohranili v ustnem izročilu sv. cerkve, ki ga nam je pa tudi treba verovati. In na to nas opominjajo podobe sv. cerkvenih učenikov, ki jih vidimo naslikane pod sv. evangelijski. Pervi med njimi naj bližej altarija na epistelski strani je sv. Hieronim, ki ga sv. Cerkev imenuje največjega cerkvenega učenika. Rojen v Dalmaciji, obhodil je Italijo, Francosko in Gerško, da bi si pridobil potrebnih vednost, ter se je naposled podal v Azijo, kjer se je v samotni puščavi učil hebrejskega jezika, da bi zamogel tem laglje in bolje razlagati sv. pismo. V spomin na to ima poleg sebe podobo leva, ki naj raji živi v puščavi. Ta lev pa tudi pomenja, da se nauk sv. Hieronima in njegovo razkladanje sv. pisma tako mogočno do današnjega dne razlega po sv. katoški Cerkvi, kakor glas levov odmeva po prostorni puščavi.

Na ravno tisti strani je zraven njega podoba sv. Avguština, ki je bil v svoji mladosti zabredel v manihejske zmote ter se vdal razuzdanemu življenju, pa se vsled solz in večletne molitve svoje pobožne matere sv. Monike zopet spreobernil. Pozneje je postal škof hiponski v Afriki, kjer je zlasti zavračal krivoverce in toliko razlaganja sv. pisma spisal, da skor nihče vsega ne prebere. Ima pa podobo angelja pri sebi, ker si je mnogo prizadeval, da bi bil umel in popisal skrivnost sv. Trojice. Ko se je pa nekega dne ob morju sprehajal in je to skrivnost premišljeval, zagleda tam otročiča, ki je bil v pesek skopal jamico ter z žljico morje zlival v njo. Svetnik ga začudeno gleda, potem pa vpraša, kaj počenja. „Morje hočem spraviti v to jamico, odgovori otrok.“ Tega nikdar ne boš dosegel, mu pravi Avguštin. Otročiček ali marveč angelj v njegovi podobi pa ga zaverne: „Laglje bodem neizmerno morje spravil v to jamico, kakor pa boš ti razumel sv. Trojico.“ To rekši, zgine. Podoba sv. Avguština nas naj toraj opominja, da naj se tudi mi iskreno potegujemo za svete

resnice ter slovó dajmo pregrešnemu življenju. Velikost naših grehov nas naj nikar v obup ne žene, ker nas ravno sv. Avguštin uči, da zamore človek iz velikega grešnika z gnado Božjo postati velik svetnik.

Na evangeljski strani vidimo proti altarju podobo sv. papeža Gregorija Velikega z znamenji papeške oblasti. Bil je eden naj imenitnejših papežev in cerkvenih učencov, ki je v sv. Cerkvi vstanovil mnogo prav modrih in koristnih naprav. Ker so dostikrat vidili, kako mu je sv. Duh v podobi goloba v glavo dajal, kaj naj v blagor sv. Cerkve vkrene, ga vidimo naslikanega s podobo goloba.

Zadnja je podoba sv. Ambroža, milanskega škofa, ki se je odlikoval s posebno zgovornostjo in si je zlasti s tem za sv. Cerkev pridobil neizmernih zaslug, ker je Avguštin spreobrnil k sv. katoliški veri. Ko bi tudi ne bil družega nič storil, bi že samo zavoljo tega zaslužil posebno čiščenje. Ker pa čebele veljajo ko znamenje zgovornosti in bogoljubnih del, ktera so tako prijetna pred Bogom, kakor sladki med, zato ga vidimo naslikanega s čebelskim panjem, ki nas pa ob enem spominja na neki dogodek iz njegovih otročjih lét. Ko je namreč nekega dne otročič mirno spančkal, priletel je roj čebel, ki so v njegovih usticah nastavlale satovje ter s tem nekako pokazale njegovo prihodnjo svetost in zgovornost. Kadar koli zagledamo njegovo podobo, naj nas opominja, da si tudi mi po zgledu sv. Ambroža prizadevajmo za dobra dela, ktera tako marljivo skupaj znašajmo, kakor čebelice sladki med.

Še enega dela novih slik ne smem prezreti, ktero gotovo radovedni ogledujete in v gibuujete, čemu namreč je na oboku pred sv. Trojico slikar naredil temno-modro, z mnogimi svitlimi zvezdicami posuto nebo? Pa tudi to ni brez pomena in nas uči, da človeško življenje je podobno temni noči, zvezde pa, ki to temo razsvetlujejo, so verske resnice, kakor nam jih sv. katoliška Cerkev oznanuje. V starih časih, ko ljudje še niso poznali magnetne igle ali kompasa, po katerem se mornarji ravnajo, so brodarji gledali na zvezde ter se po njih ravnali, da se na neizmernem morji niso zgubili. Tudi nam naj bodo na popotovanji tega življenja verske resnice vodilo, po katerih vpravnavajmo svojo pot, in potem gotovo tudi mi ne bomo zašli, ampak srečno dospeli v svojo pravo nebeško domačijo!

Mnogo bi se dalo o novih slikah še govoriti, ali ker čas priganja, sklenem z iskreno prošnjo, da bi se prav radi in vselej prav obilno k službi Božji zbirali v tej veličastni cerkvi, ki ni samo krasen spominek sv. vere, ampak tudi prave keršanske umetnosti. Teda glejte, da pri vnANJI lepoti, s ktero je zdaj okinčana vaša cerkev, ne pozabite na notranjo pobožnost, na svetost in ljubezen, ki jo Bog od vas tirja, temuč da tudi vaša serca postanejo pravi in vreden tempelj Božji. Posnažite in olepšajte toraj svoje duše, in popravite, kar je napačnega, da bo Gospod, ki v tej hiši biva, enako radovoljno prebival tudi v vaših sercih. „Ker ako kdo mene ljubi“, pravi naš sv. Zveličar, „bo moje zapovedi spolnoval, in moj Oče ga bo ljubil, ter bomo prišli in pri njem stanovali.“ (Jan. 14, 23.) Zlasti pa glejte, da pobožne misli, ki jih bode pogled na prelepe podobe zbuval vam v sercu, ne bodo minule in zginile, ko iz cerkve pridete, temuč da vam bodo globoko vtisnjene ostale in se razodevale tudi v vašem življenji in v vaših delih. Ker kaj bi pomagalo v cerkvi sveto ginjenim biti, ako bi se pa zunaj vse zopet razkadilo? Le potem, ako boste vsled obiskovanja cerkve v svojem obnašanji čedalje pobožnejši, pravičnejši, poštenejši, zmernejši in poterpežljivejši, bode namen dosežen, ki ste ga imeli, ko ste z obilnimi stroški sozidali to veličastno hišo

Božjo in jo tako krasno okinčali, da v njej bivati je res veselje!

Trojedinemu Bogu pa, v čigar slavo se je ta zala cerkev sozidala, in ki vas je vidno podpiral pri tem delu ter blagoslovljal vaš trud, naj se v njej danes in vselej razlega hvala in slava in čiščenje in molitev! Amen.

V Ljubljani, 21. oktobra 1880.

Karol Klun.

Ogled po Slovenskem in dopisi

Iz Ljubljane. (*Predstavljanje Kristusovega terpljenja v gornjem Amergavu na Bavarskem.* [Dalje.]) Med tem časom je bil Jezus še v Betaniji pri svoji materi Mariji. Zagrinjalo pade in kmalo potem smo zagledali v živih prekrasnih podobah Tobija, ko je od svojih staršev slovó jemal, in žalostno nevesto v visoki pesmi, ktera je iskala svojega ženina; to je bila predpodoba ločitve Jezusove od deviške matere Marije in predpodoba bolečin, ktere je Marijno serce pri tej ločitvi občutilo. Pevski zbor je zdaj to ločenje v Betaniji silno milo in ganljivo popeval nekako tako-le:

Zbor:

Ah, zdaj treba se ločiti,
Vse britkosti tebi zliti,
O Marija, je v sercé.
Sin slovó zdaj mora vzeti,
In na križu bridko vmreti —
To težave so strašné!
(Zagrinjalo se vzdigne.)

Oh prijatli! kak bridko
B'lo je serce materno,
Ko Tobija Rafael,
Po očetovem povelj',
Je odpeljal v tuje kraje!

Se ozira, kliče: joj!
Kam greš, kam greš zdaj, sin moj?
Oh zapusti tujski kraj,
Verni k meni se nazaj,
Verni berž se k Materi!

Oh Tobija ljubljeni,
Pridi urno k materi!
Le če zopet vidim te,
Zveseli mi serce se,
Zveseli se neizmérno.

Ni tolažbe več za njó,
In veselja več ne bo,
Grénk je zanjo vsak spomin,
Dokler se ne verne sin
Vu naročje materi.

In še več petja nasledva iz visoke pesmi. Po tej dušo in telo pretresljivi pesmi smo vidili Jezusa v Betaniji z učenci iti v hišo Simona, kjer ste ga pričakovali Marija in Marta. Med obedom se verže Marija Magdalena Jezusu k nogam, vzame alabastrovo pušico, dragega mazila polno, in mazili Jezusove noge. Kesanje in žalost nad grehi jo pesune in jame milo jokati. Solze rosijo Jezusu na noge, ona pa jih z lasmi svoje glave briše in poljubuje. Prav živo je bila pred oči stavljena njena čista in sveta ljubezen do Jezusa in njeno presunljivo kesanje nad grehi. Videli smo pa tudi Judeža, kolika nejevolja ga je prehajala, ko vidi to maziljenje. „Čemu ta potrata!“ zakliče, „ali bi ne bilo bolje med uboge to razdeliti?“ Mislil je pa le, da bi on to reč imel;

spoznal je, da Jezus ne ljubi denara, kakor on, in toraj je takrat že sklenil Jezusa zapustiti in med svetom živeti, kjer se lahko denar dobi. „Denar in Judež“ — ta prizor je bil za lakomnike kaj osramotiven. — Marija Magdalena bi bila Jezusu vse darovala, Judež pa mu vse odrekal.

Po obedu pride mati Marija k Jezusu, z njim poslovit se, ker Jezus je imel iti zdaj v Jeruzalem. Oh kako ginljivo je bilo to viditi! Marija se Jezusu na persi nasloni in začne glasno jokati, ter ga prosi, naj ne hodi v Jeruzalem. Janez Marijo tolaži; pa tudi njega Marijna žalost omami, tudi on prične jokati; Jezus Marijo tolaži, da je to volja nebeskega Očeta. — Pri tem pogledu smo tudi gledalci bili vsi ginjeni, in ni bilo očesa, da bi ne bilo solzilo. (Dalje sledi.)

Iz Ljubljane. (Vprašanje judovsko.) Ker se judje vedno huje in prederzніше obnašajo do kristjanov, je po Nemškem vstalo veliko gibanje zoper jude. Njih denar in njihova prederznost je dosegla toliko moč, da je večkrat skoraj misliti, ti ljudje bodo poslednjič edini gospodarji na zemlji. Dokler so judovski listi protestantom pomagali zasramovati katoličane in se veselili preganjanja škofov, minihov in sploh katoličanov, dotlej je šlo vse gladko; toda začeli so protestantje bolj živo čutiti, da gre poslednjič tudi za njih lastno kožo, to jim je bilo preveč in nastal je joj! Zdaj Berlinci ne delajo samo zoper judovstvo, ampak zoper jude same, ktere hočejo pregnati. Po katoliškem nauku pa se mora osebi prizanašati in bojevati se zoper hudobno reč. Jud bi zdaj lahko vidil, kako nespametno in nevhvaležno je delal proti katoličanom, ker tisti, ki jih je podpiral v rogovilstvu zoper katoličane, je začel zdaj juda po glavi kercati.

V tem oziru je te dni „Vaterland“ dobro pojasnil katoliško stališe do judov, reki: V Berlinu je gibanje zoper osebe (judovske), pri nas zoper reč (judovsko); v Berlinu hočejo jude pregnati, mi hočemo, naj se keršanske načela zoper jude vstanové v državi in družbinstvu; ako se judje podveržejo hišnemu redu, ktera hiša (Avstrija) jih je gostoljubno sprejela: bodi si, naj v miru kakor gosti med nami prebivajo. Ako se ne udajo, jim ni nič na poti, da nas zapusté. Ako bi nam pa svoje lastnije vsilovali, naj govori za nas dolžna državna bramba našega keršanskega in narodovnega prava.

Kako dobro n. pr. se je godilo judom v Rimu pod papeškim gospostvom! Imeli so v Rimu celo svoj lastni mestni oddelek za stanovanje, potrebno brambo in vse človekoljubne pravice. Pa kakošna hvaležnost se je pokazala? Berž ko so Piončani v Rim vlomili in se ga polastili, so judovski časniki s katoliškimi odpadniki vred pričeli psovati Cerkev, papeža in verne katoličane. Eden naj bolj sovražnih listov zoper katoličanstvo v Rimu je pod vredništvom juda Arbib a. Črna nevhvaležnost! Kako se bo judom tudi to novo izdajstvo utepalo, se utegne v kratkem viditi. Na Nemškem se kaže že zdaj.

Pa ozrimo se še nekoliko na Nemško, ker mikalo bo morebiti nektere zvediti bolj na tanko, kako se je ta reč pričela in pletla. Naj bolj na protestanškem polji se je pričelo molko gibanje zoper jude. Bili so neki „mukerji“, drugi „rudečkarji-kristjani“, in še drugi, ki jim ni kaj mar ne keršanstvo in ne pobožnost, in ti so delali za prošnjo zoper jude pri vladi, ktera prošnja je imela tisuče in tisuče podpisov. Prosil se je, naj se judom čisto prepové vselovanje v deželo, ali da naj se temu saj zadržki stavijo; pa da naj se judje ne dopušajo v sodnije in keršanske šole. Časništvo judovsko in kar ga je v judovsko sužnjost prodanega, je grozno germelo zoper to. — Neki prepir na železnici v Berlinu je

plamen vnel do živega. Med dvema keršanskima profesorjema in judovskim trgovcem Kantarowiczem vstane prička, in konec ni bil módrijansk; kajti jud je s svojo urno roko vsakemu svojih nasprotnikov primazal glasno berluzgo. To je bilo olje v ogenj po časnikih in med ljudstvom. Prišla je reč v deželni zbor, to je dalo priliko še obilnišemu govorjenju na obé strani in kotel je zdaj huje podkurjev kot kedaj popréd, povsod je prepir o „antisemitih“ in „semitih“ (protijudovski in judovski). Kam bo prišlo s tem, kdo vé? Zadolžili so nevarnost časnikarski, žaljivski in švindlerski judje, kteri tudi judje niso več, ampak judovski renegati, brezverci, kakoršni so povsod naj bolj zaverženi ljudje.

Iz Harij na Notranjskem. (Prošnja.) Tistim bralcem „Zg. Danice“, kterim je Notranjska stran naše dežele neznaná, naj povém, da Harije so duhovnija (ekspozitura) Ternovske velike fare, na skrajni meji Kranjskega. V Harijski duhovniji je vas na visokem hribu, Tominje imenovana. Šteje kakih 37 hiš. Njeni prebivalci imajo le malo in slabega polja, še manj pa dobrih pašnikov in v naj boljših letih le malo pridelujejo. Iz tega se lahko spozná, da so Tominjci zeló ubogi. Letos so se ti siromašni ljudje posebno dobre letine nadjali, ker je polje in drevje naj boljši pridelek obetaló. Sklenili so zatoraj, vneti za Božjo čast, svojo podružno cerkvico (sv. papežu Urbanu posvečeno) popraviti, ter ji prizidati zvonik, ki ga ni do sedaj imela. Tudi so naročili pri zvonarju g. Samasa tu dva zvončika poslavši mu silo stari zvon, gotovo naj starši v naši škofiji z letno številko 1417; zvon le-tá bi bil zaslužil, da se v kakem muzeju kot starina hrani. Torej Tominjci so se lotili, po nobenem človeku ne nagovarjani, popolnoma prostovoljno tega velikega in dražega dela pri svoji podružni cerkvi. Pa kaj se zgodi? Konec mesca julija, ko je bilo delo že pričeto in vse naročeno, pokončá strašna toča in silni nalivi in hudourniki revežem popolnoma ves pridelek; to siromake na beraško palico spravi. Stan tih revežev je težko popisati. Lansko leto so stradalí, da se Bogu usmili, letos niso nič pridelali — in delo pri cerkvi je začeto, zvonovi naročeni! Po velikem trudu župana in starešina cerkvenega Krašovica, kteri je nekaj denarja po Bistriškem okraju nabral, nekaj na posodo vzel, je zvonik dozidan in za silo pokrit, zvonovi so vlti in čakajo rešenja. Od domačinov, kteri bi bili, da so kaj pridelali, vse sami poravnali, se ne more nič zahtevati, ker imajo prazne skrinje, otroci so jim bosí in goli, odrastli gospodarji so zatopljeni in tugo in skerb. Obračam se toraj v imenu Tominjcev, in naprošen po verlem starašinu Krašovicu, do usmiljenih bralcev „Danice“ s prošnjo, naj se oni, kteri so že toliko revežem na pomoč prihтели tudi po nevihtah in toči razdjanih Tominjcev usmilijo, ter naj jim pripomorejo, da bojo delo, s tolikim trudom in tolikimi darežljivostmi pričelo, doveršiti zamogli, Bogu v slavo, na čast sv. Urbanu in Mariji, prečisti Devici. Vsak naj manjši dar bode vredništvó „Zg. Danice“ ali pa podpisani s hvaležnim srcem sprejel.

V Harijah pri Bistrici Notranjski, 18. okt. 1880.
Janez Škerjanec, kurat.

Iz Gradca. (Cerkev presv. Jezusovega Serca.) Po dobrem prijatlu nam je došlo poročilo milgsp. kneza škofa dr. Zwergerja o zidanji cerkve v Gradci, ki se ima posvetiti Jezusovemu najsvetejšemu Sercu. Iz tega poročila vemo, da 31. vinotoka je bila v ondotni stolnici slovesna božja služba z ozirom na cerkev Jezusovega Serca. Omenili so o tej priliki milgsp. višji pastir, kako so se bili l. 1869 v god Jezusovega Serca vsi s celo škofijo Jezusovemu in Marijnemu Sercu posvetili in se za vselej izročili v njuno brambo. Tudi so ukazali, da to posve-

čenje naj se vsako leto ta dan obnovi, ter ti občutki ne bodo le memogredoči gibljeji, temuč da stanovitno zares vsi ostanejo otroci presvetih Serc Jezusa in Marije in da bodo tudi vsi novi keršenci ravno to.

Darovalo se je v tem tudi prav veliko družih škofij in Pij IX so l. 1875 vso katoliško Cerkev posvetili Jezusovemu Sercu. To posvečenje se je v Gradcu obhajalo 16. rožnika 1875, in takrat so naredili sklep, da hočejo dostojno cerkev zidati presvetim Sercem Jezusa, Marije in sv. Jožefa. Pervi altar bode tedaj posvečen Jezusovemu, drugi Marijnemu in tretji sercu sv. Jožefa, za družih osem altarjev še ni odločeno. Darovi v ta namen so že precejšani, prostor kupljen čisto na pripravnem kraju. Prelepa cerkev v gotičkem zlogu (ktere izris je poročilu pridjan) bode silo lepa in čistiljiva. Izrisal je osnovo kraljevi stavbar profesor Hauberrisser v Monakovem. Pripravlja se zdaj potrebno gradivo in vkladni kamen se bo slovesno vložil 26. rožnika 1881. Poslali so vkladni kamen še ranjki sv. Oče Pij IX s svojim blagoslovom vred. Vzet je iz rimskih katakomb, in je kamen, morebiti večkrat okapan s kervjo ss. mučenikov. Je pa tako majhen kakor kake molitvene bukve in odmenjen, da se dene v veči kamen. Tudi ta veči kamen že imajo; darovale so ga škofu za god redovnice ter gospé Jezusovega Serca. Prelép kamen je, izdelan iz marmorja. O blagoslovljevanji vkladnega kamna se bodo verniki s škofom zbrali v stolni cerkvi, ter od ondod ali v procesiji na stavbeni prostor. Tam bo pridiga, blagoslovil se bode nato ves prostor in pa kamen, poslednjič bo vélika škofova maša. V dveh letih ima ozidje priti pod streho, in ako bodo pomočki dopustili, bo v dveh družih letih delo doveršeno in l. 1884 nova cerkev slovesno posvečena.

Opomnjeno bodi še to, da od l. 1875 je v stolni cerkvi vsako nedeljo ob 8 sveta maša za srečno zidanje cerkve in za vse žive in mertve dobrotnike nove cerkve.

Vezilni darek sv. Frančišku Ksaveriju.

*Za sklep Njegove devetdnevnice. *)*

Svet' Frančišek, zdaj skončamo
Tvojo devetdnevnico;
V poslovilo ti podamo
Svojo zadnjo pesmico.

Vse češenja ponoviti,
Ki se dale tu ti kdaj;
Še v prihodnje te slaviti
Serčno vsi želimo zdaj.

Serčno hvalo ti dajemo
Za predprošnje tvoje vse;

*) Očitna devetdnevnica sv. Frančišku Ksaveriju na čast se opravlja, kolikor je pisalcu teh veršic znano, v naši Ljubljanski škofiji na treh krajih; namreč v Ljubljani pri sv. Jakobu (v sprelepi stranski kapeli sv. Frančiška Ksaverija); v podružnici sv. Jerneja v Stražišu, Šmartinske fare pri Kranji (tudi v stranski kapeli); in v podružnici sv. Frančiška Ksaverija v Železnikih. Posebno spodbudno se opravlja to češenje v poslednjem kraju. Pri lepo ozališanem velikem altarju te cerkve je skoz 9 dni vsaki dan dopoldne ob 10 sv. maša z blagoslovom, in ob 4 popoldne litanije z blagoslovom. Prične se 25. novembra, sv. Katarine dan, in konča se 3. decembra, sv. Frančiška Ksaverija dan. Kjer se sklep te devetdnevnice morda obhaja slovesno, bi utegnula pričujoča pesem dobro služiti enako uni o sklepu Šmartnic: „Z Bogam! dans Marija pravi“.

Pisavec.

Novo prošnjo izročemo:
Spros' nam Božje vsmiljenje!

Stoj na strani v vsaki sili,
Svet' Frančišk, zvestó nam ti;
Bod' nam varh in oče mili
V vsak' potrebi zdanjih dni!

Bolnim, revnim, vmirajočim,
Bod' tolažbe sladki vir;
Grešnikom, obupajočim,
Sprosi zopet dušni mir!

Trupla naših rajnih spijo
V tamnih grobih krog cerkve; *)
Če njih duše še terpijo,
Sprosi jim zveličanje!

Orglje zadnjič zadonite
Prav krepkó k slovesu zdaj;
Vsi tu zbrani pa zdihnite:
Z Bogom, z Bogom, mili kraj!

Rodoljub Podratitovski.

Sveti Jožef.

(Konec.)

6. Opasani s pasom sv. Jožefa naj se še posebej prizadevajo:

a) Da zjutranje in večerne molitve pobožno opravljajo.

b) Da so o nedeljah in o praznikih s spodobno pobožnostjo pri zjutranji in popoldanski službi Božji; in da take dni, kolikor jim čas pripusti, kaj pobožnega, spodbudljivega berejo.

c) Da vsako leto mesec sušec še posebno sv. Jožefu v čast posvetijo, in ako je mogoče, na njegov god in praznik se z devetdnevnico, ali saj s tridnevnico pripravljajo.

d) Da o praznikih sv. Jožefa: V spomin njegove zaroke, 23. prosinca; v njegov god, 19. sušca; v god njegovega varstva, 3. nedeljo po veliki noči, ss. zakramente prejmejo in te dneve posebno praznujejo.

e) Da sebe in vse svoje sv. Jožefu posvetijo.

f) Da radi sv. Jožefu posvečeni altar obiskujejo; so pri njemu v čast branih sv. mašah; da imajo v svoji hiši ali v sobi kako čedno podobo sv. Jožefa, pred katero svoje molitve opravljajo.

g) Da večkrat v čast sedmerih veselj in sedmerih žalost sv. Jožefa molijo.

Se vé, da nihče ni zavezan pod nikakoršnim grehom vse to spolnovati, akoravno se naj vsak kristjan rad poslužuje teh pripomočkov, da pod varstvom tega mogočnega zavetnika toliko ložej svojemu stanu primerjeno čistost ohraniti zamore.

Odpustki, kterih se opasani vdeležiti zamorejo.

A) Popolni: 1. V dan pridruženja k bogoljubni družbi. — 2. Smertno uro vsim opasanim, ki resnično skesani in spovedani prejmejo ss. zakramente; in če tega ne morejo storiti, sveto ime „Jezus“ skesani pokličejo z besedo ali saj v sercu. — 3. V dan, ki je posvečen zaročenju Marije Device s sv. Jožefom (23. prosinca). — 4. V praznik sv. Jožefa (19. sušca) ali en dan v devetdnevnici tega praznika, ki si ga izvolijo opasani.

*) V Železnikih, od koder smo to pesmico prejeli, se namreč farno pokopališče nahaja okoli podružne cerkve sv. Frančiška Ksaverija.

Vred.

— 5. V dan varstva sv. Jožefa (3. nedeljo po veliki noči), ali en dan v tridnevnicu pred imenovano nedeljo.

Da opasani zadobijo te odpustke, je potrebno: 1. Resnično kesanje, spoved in sv. Obhajilo. — 2. Obiskovanje cerkve bogoljubne družbe, ali kterekele cerkve ali očitne molitvarnice. — 3. Molitev za mir med kerkanskimi vladarji, za iztrebljenje krivoverstva in povišanje sv. Cerkve.

B) Nepopolni: 1. Bratom in sestram, ki saj skesano obišejo svojo cerkev ob kvaternih nedeljah in tam molijo v namen sv. Cerkve (kakor zgoraj 3.), je dovoljenih odpustkov sedem let in sedemkrat štirideset dni. — 2. Vselej, kedar so pri sv. maši, ali pri službi Božji, ki se obhaja v njihovi cerkvi; 3. ali kedar so pri obhodih (procesijah), ki so z dovoljenjem škofovim; — 4. kedar spremljajo sv. Rešnje Telo pri kakem obhodu, ali k bolnikom, kot popotnico, ali ob kterikoli drugi priliki in času; 5. če ne morejo pričujoči biti, pa, kedar se daje znamenje z zvonjenjem, če molijo en Oče naš... in Češena si Marija... ali če molijo petkrat Oče naš... in Češena si Marija... za ranjce družbenike; 6. ali če opravijo kterokoli drugo dobro delo, — dobé vsakokrat šestdeset dni odpustkov.

Vsi ti odpustki, popolni in nepopolni, se zamorejo obrniti v prid ubogim dušam v vicah.

Posebne pravice. 1. Bolniki in vsi, ki so resnično zadržani obiskovati naznanjene cerkve v dosego odpustkov, morejo s privoljenjem postavnega spovednika obiskovanje cerkve spremeniti v druge dobre dela.

2. Začasni vodja družbe sv. Jožefa ima oblast, blagoslavljanje pasove in jih družbenikom deliti.

3. Svete maše, ki jih dá bogoljubna družba opravljati za ranjce družbenike, so obdarovane s popolnim odpustom za ranjce.

Te odpustke in te pravice so podelili sv. Oče Pij IX 14. sušca in 21. kimovca 1862.

Častivcem sv. Jožefa naj še omenim, da se v češenje sv. Jožefa ravno tiskajo bukve, ki bodo gotovo všeč pobožnim Slovencem. Tudi ta popis pasa sv. Jožefa z molitvami na sedem nedelj sv. Jožefu posvečenih bo posebej natisnjen.

Kdor nemški umé, dobro stori, ako si naroči „Sendbote des heil. Josef“, von Dr. Josef Deckert, Weinhaus bei Wien“, ki vsaki mesec ima veliko lepega od sv. Jožefa in po pošti stane le 65 soldov. — Ta posebni častivec svojega patrona, dr. Jožef Deckert, je na svitlo dal tudi slovensko „Družbeniško knjižico v poduk in spodbujevanje udov vednega češenja sv. Jožefa“, ki se dobiva za nekatere solde pri g. Gerberju.

Naša družba sv. Jožefa dobro napreduje. Dozdaj je obstavljenih 3864 dni.

Ker je pa zapisovanje udov v vse bratovšine hudo omejeno, da naj se vsak osebno pri vodniku oglasi, in je zoper to postavio že mnogo pritožb prišlo v Rim, se je nadjati, da bo ta dekret spremenjen in to tem poprej, kolikor več takih pritožb in prošenj bo šlo do zbora ss. obredov. Zato bi bilo svetovati, da bi vodniki bratovšin se prej ko prej s prošnjami obrnili do svojih škofov, da tako po postavnem potu kmali v tej važni reči polajšanje zadobimo.

V Šmarjeti, v god sv. Brigite 1880. J. V.

Razgled po svetu.

Iz Zagreba naznanja „Katol. List“, da je potres malo čemu toliko škodoval, kolikor cerkvam. V Zagrebu in okolici je malo cerkvá, v kterih bi se brez nevarnosti moglo maševati. Veliko jih je zapertih, in nekatere teh

se ne bodo več odperle, in druge še le po mnogih popravah in silnih stroških. V Zagrebu so zaperte: stolna, frančiškanska, sv. Marka in sv. Katarine. V bližnji okolici je enaka nesreča. V Granešini ni več cerkve; v Remetah se je po nekoliko ohranilo samo svetišče (dél ob velikem altarji); v Kraljevem verhu je nova cerkev danes prava razvalina; v Stubici, Bistri, Stenjevcu, Vrabču, Čučerju, št. Šimnu, Kašini, Resniku, Prozorju, Moravču in drugod morajo župniki gledati, kako se jim bode pod milim nebom ljudstvo zbiralo o svetih dnevih, ker cerkve so jim tako poškodovane, da so skoro vse službeno zaperte.

Pritežnost je prav velika za duhovne pastirje in duhovnijane, vsako serce je otožno in žaluje. Še večí je pritežnost, kaj in kako bo zdaj? Od kod cerkve?... Ne cerkve same nimajo jistine (glavnice, kapitala), in ljudstvo samo zdaj tudi ni toliko zmožno, in gotovo bi velika večina sedanjih patronov te butare prenašati ne mogla...

V Zagrebu, pravi pisavec, je za toliko število kristjanov malo cerkvá, ker se je nadjati, da nadalje bodo bolj marljivo hodili k službi Božji tudi tisti, kteri so dozdaj redkokdaj zarad pobožnosti se dali viditi v cerkvi.

V ravno tem listu nekdo omenja, kako bode vsak dušni pastir toliko nesrečo, kakor je potrès, v to obračal, da vernike svoje miluje, tolaži, pravične poterjuje, grešnike pa budi k skesanju in pokori, da naj z vredno spovedjo tolažijo razžaljeno pravico Božjo in zadostujejo za svoje grehe.

Dunajski apostolski poročnik. „Osservatore Romano“ naznanja, da so sv. Oče za apostolskega poročnika na Dunaju imenovali prevzviš. preč. Monsig. Serafina Vanutelli-a, nadškofa Nicejskega, bivšega apost. poročnika v Bruselju. Rojen je bil v kraju Gennezzano, palestrinske škofije, 25. listop. 1834. Pod Pijem IX je bil poslanec pri nekterih republikah v Ameriki. L. 1869 je postal nadškof Nicejski i. p., to je, za neverske kraje, in malo pozneje apost. nuncij v Bruselju. Nuncijatura na Dunaju je ena izmed štirih glavnih in po navadi ondotni nuncij postane škerlatnik.

Cerkve in novi altar v Nazaretu. Nedavno je bila doveršena poprava cerkve oznanjenja Marije Device v Nazaretu v Sveti deželi; ravno zdaj pa naznanjajo, da je 17. vinotoka tje dospel tudi novi marmorni altar, ki so ga darovali Njih apostolsko veličanstvo cesar Frančišk Jožef, in 1. dan listopada je bilo posvečevanje. Od vsih stani so skup vrelí kristjani, ne le latinskega obreda, ampak tudi maroniti in greki s svojimi duhovni. Dvorni kaplan P. Witsch, ki je altar tje vodil, je na novem altarji péel slovesno sv. mašo in P. Egidij Geissler je v govoru preslavljal dobroto avstrijske cesarske rodovine, ki se tako velikoserčno skazuje do vsih naprav v Sveti deželi. Skazali so pa tudi verniki svojo gorečnost, ker čez 400 jih je bilo med mašo obhajanih pri novem altarji. Pervi med temi je bil k naj lepšemu zgledu vsim pričujočim c. kr. avstrijski konzul za Tiberijo, v Safed-u, gosp. Miklašević, ki je v polni uniformi pristopil k Božji mizi. (Ta pošteni Poljak nam je osebno znan s popotvanja l. 1866 po unih krajih in dolžni smo mu posebno hvaležnost za mnoge postrežbe o tisti priliki. Gl.: „Popotvanje v Sveto deželo“, stran 267. Vr.)

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Za hudo pljučnico bolan sem pri svoji visoki starosti vendar okreval vsaj za zdaj, tako, da se še

zdravniku moje okrevanje čudovito dozdeva. Priserčna zahvala bodi tedaj tukaj izrečena N. lj. G. presv. Serca, ki sem na nje priprošnje dosegel od Boga nezasluženo milost podaljšanega življenja. L. G.

Št. 2. Pred nekolikim časom sem bila silno, res tako rekoč za smert zbolela, in v tej veliki sili brez vse človeške pomoči in tudi brez vsega upanja, da bi le še eno uro živela, zdihnem s serčnim zaupanjem do Marije v Velesovem z obljubo, ako bom uslišana, da hočem zahvalo očitno razglasiti. In v resnici čudo: kar v trenutku se mi je tolikoboljšalo, da sem zamogla v ta namen nekoliko moliti; torej dopolnovaje svojo obljubo naznanjam čast in hvalo Bogu, Mariji Devici v Velesovem in sv. Jožefu za prejeto tako hitro ozdravljenje telesa, s prošnjo za daljno pomoč, da bi tudi dušno zdravje zamogla ohraniti.

V Selih pri Kamniku, 28. listopada 1880.

Marijana Spruk.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Neka oseba v velikih dušnih potrebah. — Neka zadeva v hišnem gospodarstvu. — Neka zapletena pravda, da bi se po Božji volji zveršila. — Mati priserčno priporoča sina, ki je v veliki nevarnosti, svojo dušo pogubiti. — Deklica, nevarno bolna, za ljubo zdravje. — Bolan brat za voljno poterp-ljenje, vdanost v voljo božjo in ozdravljenje. Usliš. se naznani.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec gruden 1880.

I. Glavni namen: Izročenje slovenske mladine v Jezusovo in Marijino Serce in v priprošnje sv. Jožefa za varstvo zoper poboje in nečiste znanja.

II. Posebni nameni:

6. grudna. Sv. Nikolaj škof. Priporoč.: Ljubljansko duhovsko semenišče. Otročiči in odrašena mladina za obvarovanje nedolžnosti. Odvernjenje nekega pohujšanja.

7. (Zapovedani post.) Sv. Ambrož škof. Priporoč.: Frančiškanski in kapucinski redovi naše škofije. Šolska mladina za dar modrosti.

8. (Zapovedani post.) Neomadežano Spočetje Marije Dev. Priporoč.: Uršulinska redova naše škofije. Deviški stan za stanovitnost. Razširjanje katol. Cerkve.

9. Ss. Hiparh in Filotej, imenitna moža v Samozati, sta v svoji hiši pet mladih prijatlov dala kerstiti po mašniku, ki je bil kakor berač preoblečen, in sta bila križana pod cesarjem Maksimijanom. Priporoč.: Redovi in družbe sv. Vincencija Pavljana. Stanovitnost v veri. Cerkev v Aziji.

10. (Zapovedani post.) Sv. Evlalija, je bila zavoljo svoje stanovitnosti od rabeljnov z železnimi kremplji tergana in z gorečimi baklami žgana, stara še le 12 lét. Priporoč.: Mesto Ljubljana, posebno za vterjenje v veri in čednosti. Spreobrnjenje brezvrčev. Umirajoči.

11. Sv. Damaz papež, učen prijatelj sv. Jeronima, pesnik, stanoviten zavračevalec krivovercev. Priporoč.: Jetniki, posebno na Kranjskem, za spreobrnjenje. Učenjaki. Duše v vicah.

12. Tretja nedelja v Adventu. Evang.: Janez K. priča, da on ni Kristus (Jan. 1.). Ss. Epimah in Aleksander, sta zarad sv. vere zgorela v živem apnu. Prip.: Delavski stan, posebno na Slovenskem, za strah Božji. Spreobrnjenje poganov. Družba sv. Detinstva.

Male duhovne vaje.

Mogočna bramba zoper vsako hudo je znamenje sv. križa. Vselej, kadar se pokrižaš, dobiš 50 dni odpustka; ako se to zgodi z blagoslovljeno vodo, pa 100 dni.

Listek za raznoterosti.

Male redove je 2. t. m. po premilgsp. knezu škofu prejelo 16 gg. bogoslovcev ljubljanskih; 2 iz družega, drugi iz prvega leta.

V katoliški družbi je poslednjo sredo-večer govoril kanonik in sem. vodja dr. A. Čebašek izverstno in prepričavno, kakor mu je lastno, in sicer o namenu in pomenu, vstanovi in vredbi katoliške Cerkve.

Niklavzevo tombolo ima katoliška družba prihodnjo nedeljo, 5. grudna, v predvečer sv. Nikolaja, in upa se, da bode zopet udom vstregla.

V Čitalnici bode v nedeljo ob 11 dopoldne 80 ubožnih šolskih otrok obdarovanih z zimsko obleko.

Ljubljanski mestni odbor je s potresom poškodovanim Zagrebcom dovolil 500 gl.

Družbeniška knjižica sv. Jožefa, od dr. Dekerta, se dobiva tudi v Ljubljani v katoliški bukvarni in pri g. Gerberji.

Za učence srednjih šol je ministerstvo dovolilo, da za čas spovedi in sv. Obhajila bodo imeli prosto en popoldan in drugi dopoldan. — Tedaj zopet ena stopinja na boljše.

Litanije za ude sv. Detinstva so se v oličenem jeziku v Ljubljani z novega natisnile. Krajni vodniki naj ponje pošljejo k vodstvu sv. Detinstva za Ljubljansko škofijo ali pa k vredništvu „Zgodnje Danice“.

Preč. g. Andrej Drobnič, dekan in župnik v Šmarji, je postal kn.-šk. duhovni svetnik.

Nekega Brehma, materijalista ali brezvrčca, ki naravoslovstvo zlorabi v napadanje sv. pisma, obetajo tudi v Ljubljano, ktera more boje vse poskusiti, česar so se drugod že naveličali! Sliši se namreč, da v Stuttgartu mu je spodletelo, ker ni bilo poslušavcev — celó med protestanti; v Lincu pa mu še niso dovolili govoriti. — Menda bodo saj tudi naši zadevni predstojniki obvarovali našega mesta prebivalstvo še té zmešnjave!

Cerkvi v Kresnicah je prebлага cesarica Marija Ana darovala 100 gl.

Gosp. Jož. Marušič, vodja malega mladenškega semenišča itd. v Gorici, je imenovan za častnega kanonika.

Javna zahvala. Njeki stanovnici grada (mesta) Ljubljane u Kranjskoj sjetiše se (spomnili so se) prošli *) danah ovo-mjestne katoličke crkve; ujedno občine franjevačke (frančiškanske) presvetog Trojstva na Petričevcu kod Banjaluke (koja je stradala [terpela] požarom 14. kolovoza [avg.] 1878 u vrijeme [čas] bitke s Turcim), darovavši istoj crkvi franjevačkoj župnoj sljedeće stvari, i to:

1. Velečastni otac Kalist Medič, gvardian frančiškanskog samostana u Ljubljani, darova: 6 veliki čirakah (svečnikov) za oltara, 1 lampu veliku i 10 jastukah (blazin).

2. Velečastni gospodin Luka Jeran, urednik „Zg. Danice“, darova: 1 veliku sliku Majke Božje u vriednosti 10 for., još dvi manje slike, i glavu Isusovu, izrezanu od gipsa, kao, jednu lampu (od neke dobrotnice), dvi rukete (eden roketov iz neke dobrotne roke), 16

*) Namesto „prošlih“, in tako v več primerljajih jugovci zarad lahke izreke. Vr.

purifikatorah i tri tjelesnika (darilo dobrotnikov), dvi kazule podpune (od g. fajm. Šranca), i jedno propelo (križ), veliko verlo fino.

3. Velečastni gospodin Leo Lotrič, kapelan v Dobropolju, darova: jednu raketu vrlo cifrastu (nakinčan), 6 komada kanonični tablah, jedan misal ordinis, jedan mrtvački.

4. Častna Majka sestarah sv. Uršule, Antonia Murgelj: jednu kazulu podpunu, 1 štolu finu novu, 6 purifikatorah, tri tjelesnika, dvi albe, jednu raketu, jedan pás, jedan pred oltarnik, i tri kanoničke table.

Nastojanjem pak blag. g. A. Stajnmeca darovaše u istu svrhu, i sjetiše se prvi izgorilog franjevačkog kloštera sljedeći dobrotvori:

1. G. Franc Kollman, trgovac v Ljubljani, darova dvi slike: Isus i Maria, u srednjem formatu.

2. Gospodičina Fani Gestrin jednu sliku: žalostna Mati Božja, i dva anđjela.

3. Gospoja Uršula Souvan tri kanoničke table sa srebrenim broncovim.

4. Gospodin Ferdinando Souvan 2 jastuka fina.

5. Gospodin Oroslav Dolenc 6 bieli veliki svećah, i jednu smotanu bielu (muket).

6. Gospodin Stajnmec darova 4 čiraka od mida sa jednim zvoncem.

Na ovom velikodušnom daru niže podpisani, iz pred svega katoličkog naroda ove župe i sveštenstva, najtoplie se zahvaljujem gori rečenim dobrotvorom i za daljnu podporu preporučujem. Bog dao, ter se i ostali bogoljubni katolici u Ljubljani i okolo ugledali u ovi dar, ter po mogućnosti pomogli sjeromašnim crkvama u Bosni.

Darovnik pak nebeski dobarah našim dobrotvorom za sve, a na pose (posebej) za ovu podporu pogorelim crkvama i samostanim mloga spokojna ljeta (veliko mirnih let) podielio; a nama bosanskim Hrvatom neskratio postojanosti cieniti, počitovati i ljubiti vazda (vedno) i svagdje (povsod) takve dobrotvore, moleći se Svevažnomu, da jim podieli liepo zdravlje i dugotrajni život (dolgo življenje). Živil! V Banjaluki, dne 24. studenog 1880.

O. Marko Mariić,

župnik katolički i prestopnik oo. Franjevacah.

Poslednje novice. Na Dunaju se je v torek zopet pričel državni zbor. Iz predštevnege predloga se vidi, da stroški na debelem za leto 1881 znašajo 441 milijonov, dohodki pa 427 mil. Z davkom borze (denarne špekulacije) in na plin i. t. d. se ima primanjkljaj znižati. Že je doveršena splošna obravnava o davku od točenja žganja; več govornikov je to osnovo živo zagovarjalo, nasprotoval nobeden ni.

Ulčinj so mogli Turki sami z vojsko premagati ter so ga zdaj Černogorcem izročili. Černogorec Božo Petrović je zdaj poglavar.

Metulj.

Zál metuljček zlatokrili
V strastnem teku mladih lét
Slepo léta, motovili;
V sužnjo mrežo kmal je vjet!...

Huda, huda zdaj mu poje,
Biti mu je boj strašan;
V borbi za življenje svoje
Si nakoplje bridkih rán.

Res, da se mu še posreči
Z mreže zviti mladi vrat;
Pa zaklad zgubi blišeči:
Perutničic plajšek zlat!

Ferfoli še v kraje tiste,
Kjer skakljál je prešnje dni;
Ni pa radosti več čiste,
Grenki kes ga v grob dervi!

O mladenči, o device!
Ki zaklad vas lepša zlat:
Skerbno varite cvetice:
V njé preži brezbožni tat!

Štefan.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Nikol. Križaj, duhov. pom. na Igu, je dobil faro Godovič. — Č. g. Fel. Knific, duh. pom. v Ribnici, je postal beneficijat v Vipavi.

V Lavantinski škofiji: Razpisane so duhovnije: Podgorje, sv. Primož, sv. Jernej v Radvanji, sv. Lambert v Škomrih, Sevnica, Nova štifta in Lembah. — Č. g. dr. Napotnik gre za kaplana v Sevnico; č. g. Kolar pa nazaj v Reichenburg.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Pn. kanonik, sem. vodja dr. A. Čebašek 5 gl. — Preč. g. dekan Fr. Vidic 6 ital. lir in 1 gl. a. v. — Pn. g. dekan in kan. J. Volc 5 gl. — Č. g. župnik Nik. Križaj 1 gl. — Č. P. A. K—č 2 gl.

Šolskim otrokom za obleko: Č. g. župnik N. Križaj 1 gl.

Za pogorelce v Danjah v Soriški fari: Pn. g. dekan in kan. J. Volc 5 gl. — Gospa Frančiška Šupevec 10 gl. — Gospodičini Pfeffererjevi 2 gld. in zvezek obleke. — Neža Knez 50 kr. — Neimenovan dobrotnik 1 gld. — L. Pavlin 1 gl. — G. B. B. 1 gl. — Neimenovana 20 kr. — Iz Vodice po č. g. župniku 3 gl. — Č. g. župnik N. Križaj 2 gl.

Za pogorelce pri Mariji Snežnici na Gori pri Ribnici: Preč. g. župnik J. Krašovic 10 gl.

Za Zagreb: Iz Škofje Loke po č. g. župn. 32 gl. — Iz Vodice po č. g. župniku 7 gl. — Lovrin 1 gl. — Č. g. Jak. Dolenc 2 gl. — G. Tom. Pirnat 2 gl. — G. B. B. 1 gl. — Č. g. župnik N. Križaj 2 gl.

Za Bosno: Č. g. župnik N. Križaj 3 gl.

Za sv. Očeta: Č. g. župnik N. Križaj 2 gl.

Za bulgarski katol. misijon v Adrianopolu: M. Vidmar 1 gl. po č. g. J. Porentu za tab. — Č. g. Lapajne 1 gl. za tab. — Iz Borovnice preč. g. župnik 5 gl. za tab. — Neimenovana 20 kr. za tab. — Mladeneč za tab. 50 kr.

Za afrikanski misijon: Iz Šmartna pri Kr. po preč. gosp. župn. 4 gld. 20 kr. — Iz Kamnika po Monsig. gosp. dekanu: 12 gl.; Zlatopolje 7 gl.; Komenda 7 gl. — Iz Slavine po č. g. župniku 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Č. g. župnik N. Križaj 1 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. St. v G.: Gratias intimas! — Gosp. Fr. V. v K.: Opravljena 1. grudna. Naj serčniši zahvala za blagoserčnost v prid št. k.; vsim pozdrav!